

OTSUS

28.06.2024 nr 8-4/2024-002

AS-i Eesti Post ärikirja tüüptingimuste muutmine

1. Haldusmenetluse alustamine

Postiseaduse § 15 lg 1 kohaselt võib Konkurentsiamet muuta kehtiva tegevusloa kõrvaltingimusi ja kehtestada uusi kõrvaltingimusi õigusaktidest tuleneva kohustuse täitmiseks ja tegevusloa omaja põhjendatud taotluse alusel.

Riigilõivuseaduse § 261⁵ lg 3 kohaselt peab tegevusloa omaja tasuma 250 eurot riigilõivu postiteenuse tüüptingimuste (edaspidi tüüptingimused) muutmise taotluse läbivaatamise eest.

AS Eesti Post (edaspidi Eesti Post) esitas Konkurentsiametile 11.06.2024 kirjaga nr 2.1-6/0504 taotluse¹ Konkurentsiameti 27.05.2020 otsusega nr 8-4/2020-003 kooskõlastatud UPT tüüptingimuste muutmiseks ja tasus ettenähtud riigilõivu 06.06.2024.

2. Menetlusosalised

Ettevõtja nimi: AS Eesti Post

Registrikood: 10328799

Asukoha aadress: Pallasti 28, 10001 Tallinn

E-post: info@omniva.ee

3. Asjaolud ja menetluse käik

Tegevusloa alusel osutatava postiteenuse tüüptingimused peavad vastama postiseaduse § 27 toodud nõuetele. Postiseaduse § 15 lg 4 alusel keeldub Konkurentsiamet tüüptingimuste muudatuste kooskõlastamisest, kui soovitud tüüptingimused on vastuolus õigusaktide nõuetega või postiseaduse eesmärkidega.

Tüüptingimuste muudatuste kooskõlastamise või kooskõlastamata jätmise otsustab Konkurentsiamet 30 päeva jooksul tegevusloa omaja vastava taotluse saamisest arvates (postiseaduse § 15 lg 3).

Tüüptingimuste muudatus jõustub taotleja soovitud ajal, kuid mitte enne 30 päeva möödumist Konkurentsiameti otsuse tegemise päevast arvates (postiseaduse § 15 lg 7).

---

¹ Konkurentsiametis registreeritud 12.06.2024 kiri nr 8-5/24-0123-028-1

Eesti Posti 11.06.2024 taotlus sisaldas järgmisi muudatusi ja selgitusi:

- Mõistetest on eemaldatud „E-teenindus“ ja „Vahendaja“.
- Punkt 1.5 on eemaldatud, kuna lõpetati vahendajale siseriiklikud allahindlused ning edaspidi kehtivad neile teenuse tavatingimused ja tasud.
- Punktis 3.3 on eemaldatud rahvusvahelised liht- ja tähitud maksikirja teenused, mis asendatakse pakiteenusega ja riigisisene tähitud kirja väljastuskatseta teenustega. Sellekohased muudatused tehakse ka muudes punktides (nt punktid 3.1 ja 3.7.2).
- Punktist 3.5 on eemaldatud lisateenus „väärtustamine“, kuna seda teenust tavakirjade puhul ei pakuta. Lisaks täpsustati, et maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse kirisaadetis maksikirjaks riigisiselt.
- Punkti 3.9 on täiendatud vastavalt määrusele nr 57 „Täht- ja väärtusadetiise universaalse postiteenusena edastamisele esitatavad nõuded“ ning lisatud muu isikusamasuse tõendamist võimaldava tunnuse alusel väljastamine.
- Punktis 3.12 on täpsustatud, et väärtustamise lisateenust on võimalik kasutada siseriikliku tähitud maksikirja edastamisel.
- Punkti 3.13 on lisatud täpsustav teave paberteatiste kohta, kuna praegune kirjeldus on olnud kliendi jaoks problemaatiline.
- Punkti 4.2 on lisatud täpsustus, et universaalse postiteenus (UPT) kirju ei ole lubatud üle anda ärikirja saatelehega.
- Punktis 4.3 on asendatud „XML-liides“ sõnadega „automaatne andmevahetus“.
- Lisatud on p. 4.8, mis sätestab, et ärikirjade ümbrikel peab olema Eesti saatja aadress.
- Punktis 4.10 on tehtud järgmised muudatused: kui tähtkirjal ei ole saatja aadressi, lisab Omniva selle aadressi, kelle saatelehe alusel saadetis kohale toimetati. Aadressi kirjutamise teenustasu lisatakse arvele.
- Punktis 4.12 on uuendatud kirjade üleandmiskanaleid vastavalt muutunud regulatsioonile.
- Punkt 4.14 on kustutatud, kuna Kirjakeskus suleti 31.05.2024.
- Punktides 5.5–5.7 on täpsustatud, et kvaliteedilubadused kehtivad ainult riigisiseste ärikirjade puhul.
- Punktides 6.1–6.3 on eemaldatud viited allahindlustele.
- Eemaldatud on teksti kordused.
- Läbivalt on dokumendis asendatud järgmised mõisted:
  - „Postkontorid/-punktid“ terminiga „juurdepääsupunkt“;
  - „Post“ nimega „Omniva“.

Muudetud tüüptingimused soovis Eesti Post jõustada alates 01.08.2024, mis tähendab, et hiljemalt 01.07.2024 tuleb muudetud tüüptingimused teha kättesaadavaks kõikides Eesti Posti postkontorites ja ettevõtja veebilehel.

Konkurentsiamet analüüsis esitatud muudatusettepanekuid ja leidis, et tüüptingimuste mõistete all on kirjeldatud postiasutus kui Omniva juurdepääsupunkt. Samas tingimustes on jätkuvalt kasutatud mõistet juurdepääsupunkt või Omniva juurdepääsupunkt, kuid juurdepääsupunkti eraldi mõistena defineeritud ei ole. Juurdepääsupunkt võib olla küll postiasutus, kuid samamoodi on juurdepääsupunkt ka pakiautomaat. Selguse huvides on vajalik, et mõistetes defineeritakse juurdepääsupunkt või kasutatakse juba defineeritud „postiasutus“. Lisaks uuris Konkurentsiamet, kas pakutakse edaspidi mõnele teenusele allahindlusi, kuna Eesti Posti veebilehel pole võimalik leida allahindluse põhimõtteid. Vastavalt postiseaduse § 26 lõikele 4 peavad postiteenus tasud ja allahindluse põhimõtted olema kõigile tasuta kättesaadavad postiteenus osutaja veebilehel ja kõigis tema postkontorites.

Konkurentsiamet edastas eeltoodud tähelepanekud Eesti Postile, kes teavitas 26.06.2024 kirjaga², et soovib (läheldes Konkurentsiameti märkusest) tüüptingimuste punktis 2. lisada mõistete hulka „Juurdepääsupunkt on Omniva tegevuskoht või vahend, mida kasutatakse postiteenuse osutamiseks.“

Otsus on koostatud Eesti Posti poolt 12.06.2024 esitatud taotluse ning 26.06.2024 kirjaga esitatud täienduste põhjal. Järgnevalt on esitatud kõik sisulist poolt puudutavad muudatused tüüptingimuste punktide kaupa. Parema ülevaate saamiseks on välja toodud juba muudetud tekst, kus kustutatud osa on esitatud läbikriipsutusena ja uuendus kursiivis. Keelelisi ja vormilisi muudatusi ei ole otsuses eraldi välja toodud.

- 3.1.** Tüüptingimuste punkt 1.5 on eemaldatud, kuna lõpetati vahendajale siseriiklikud allahindlused ning edaspidi kehtivad neile teenuse tavatingimused ja tasud.

~~1.5. Ärikirja teenuse tingimused/tasud ei kehti vahendajale.~~

- 3.2.** Tüüptingimuste punkti 2. on lisatud mõiste juurdepääsupunkt ja eemaldatud mõisted E-teenindus ja vahendaja.

„Juurdepääsupunkt on Omniva tegevuskoht või vahend, mida kasutatakse postiteenuse osutamiseks.“

~~E-teenindus on juriidilistele ja füüsilistele isikutele andmekogumite elektroonilist edastamist, vastuvõtmist ja säilitamist võimaldav infosüsteem, mis asub Posti kodulehel www.omniva.ee~~

~~Vahendaja on juriidiline isik, kes pakub/vahendab Saatjale Posti ärikirja teenust. Vahendaja ei ole isik, kes omab postiteenuse osutaja kehtivat tegevusluba või kes on teavitanud Konkurentsiametit postiteenuse osutamisest.~~

- 3.3.** Muudetava tüüptingimuste punktis 3.4 on eemaldatud rahvusvahelised liht- ja tähitud maksikirja teenused, mis asendatakse pakiteenusega ja riigisisese tähitud kirjaga väljastuskatseta. Sellekohased muudatused tehakse ka muudes punktides (nt punktid 3.1 ja 3.7.2).

3.1 Punktis 3 nimetatud ärikirja teenuste kasutamiseks on Saatjal kohustus valida ärikliendi kirjateenuse pakett (edaspidi Äripakett). ~~Paketi valik ei ole kohustuslik vaid siis, kui Saatja kasutab ärikirja teenust ainult rahvusvahelise liht- või tähtmaksikirja edastamiseks.~~ Postil Omnival on kohustus toimida Saatja saadetiste käsitlemisel vastavalt Äripaketi tingimustele ja õigus rakendada lisateenuse tasu vastavalt Äripaketile. Äripakettide hinnakiri ja tingimused on kättesaadavad ~~Posti~~ Omniva veebilehel www.omniva.ee. Äripaketi valimata jätmisel on ~~Postil~~ Omnival õigus rakendada lisatasu saadetiste äripaketita üleandmise eest läheldes Äripakettide tingimustest.

~~3.4.3 riigisisene tähitud kiri väljastuskatseta;~~

~~3.4.11 rahvusvaheline tähitud maksikirja;~~

² Konkurentsiametis registreeritud 27.06.2024 kiri nr 8-5/24-0123-028-3

3.4.12 rahvusvaheline MAKSTUD VASTUS lihtkiri;

3.7.2 Rahvusvaheline maksikiri

- maksimaalne kaal: 2000 grammi;
- minimaalsed mõõtmed: 90 x 140 mm (pikkus x laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt minimaalselt 100 mm;
- maksimaalsed mõõtmed: pikkus, laius, kõrgus kokku 900 mm; pikima külje mõõt 600 mm või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 1040 mm, pikim mõõt 900 mm.

Lisateenused:

- väärtustamine;
- väljastusteade;
- muud lisateenuste hinnakirjas kirjeldatud teenused.

3.4. Muudetava tüüptingimuste punktis 3.6 on eemaldatud lisateenus “väärtustamine”.

3.6 Lihtkirja ja tähitud kirja teenuse raames edastatavad kirisaadetised peavad vastama järgmistele tingimustele:

- maksimaalne kaal: 250 grammi;
- minimaalsed mõõtmed: 90 x 140 mm (pikkus x laius);
- maksimaalsed mõõtmed: 229 x 324 x 5 mm (pikkus x laius x paksus);
- sisu: paberkandjad;

Maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse *riigisisene* kirisaadetis maksikirjaks.

Lisateenused:

- väärtustamine;
- väljastusteade;
- muud lisateenuste hinnakirjas kirjeldatud teenused.

3.5. Muudetava tüüptingimuste punkti 3.10 on täiendatud vastavalt määrusele nr 57 „Täht- ja väärtusade universaalse postiteenusena edastamisele esitatavad nõuded“ ning lisatud muu isikusamasuse tõendamist võimaldava tunnuse alusel väljastamine.

3.10 Tähitud kiri väljastatakse Saajale või tema esindajale allkirja vastu või muu isikusamasuse tõendamist võimaldava tunnusega, märkides ära oma ees- ja perekonnanime (nt isiku andmed loetakse elektrooniliselt ID-kaardilt), seejuures saadetise väärtus on Postile avaldamata ja saadetise kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Omniva rahalist hüvitust. Siseriiklike saadetiste puhul on täiendava lisaväärtusena saadetise kulgemine veebipõhiselt jälgitav alates saadetise vastuvõtmisest kuni saadetise väljastamiseni. Rahvusvaheliste saadetiste puhul ei ole saadetiste kulgemise jälgimine teatud sihtriikide puhul kättesaadav. Vastavate riikide nimekiri on kättesaadav Omniva kodulehel omniva.ee. Info saamiseks nendes riikides saadetiste asukoha või kättetoimetamise kohta, peab Saatja esitama iga saadetise kohta individuaalse päringu, mille Omniva edastab sihtriigile. Päringule vastamise aeg on kuni 2 kuud. Omnival on õigus iga päringu töötlemise eest küsida tasu.

3.6. Muudetava tüüptingimuste punkti 3.13 on täpsustatud, et väärtustamise lisateenust on võimalik kasutada siseriikliku tähtitud maksikirja edastamisel.

3.13 Väärtustamise lisateenust on võimalik kasutada *siseriikliku* tähtitud *maksikirja* edastamisel. Väärtustamine pakub lisaväärtusena saadetise sisu kindlustamist. Väärtustamisel tasutakse kindlustusmaks, mille suurus sõltub saadetise sisu avaldatud väärtusest ning tagab saadetise kaotsimineku või kahjustamise korral hüvitise maksmise tekkinud kahju ulatuses, kuid mitte rohkem kui avaldatud väärtuse summas.

3.7. Muudetava tüüptingimuste punkti 3.14 on lisatud täpsustav teave paberteatiste kohta, kuna praegune kirjeldus on olnud kliendi jaoks problemaatiline.

3.14 Väljastusteate lisateenust on võimalik kasutada tähtitud kirja edastamisel. Väljastusteade pakub lisaväärtusena Saaja poolt allkirjastatud või Omniva poolt esitatud kinnitust saadetise kättesaamise kohta. Väljastusteade tagastatakse Saatjale kirisaadetise väljastamise järgselt. *Väljastusteatel peab olema sama saatja nimi ja aadress, mis saadetisel. Juhul, kui andmed erinevad ning saadetis jääb väljastamata, siis tagastatakse kiri vastavalt saadetisel olevale aadressile.*

3.8. Muudetava tüüptingimuste punktidele 4.2 ja 4.3 on lisatud täpsustused.

4.2 Füüsiliselt üle antavad kirisaadetised annab Saatja üle Omniva poolt Saatjale loodud personaalse saatelehe vormiga. *Saatelehega ei ole lubatud üle anda margistatud kirju.* Saatelehe puudumisel või vormi mittejärgmisel on Omnival õigus küsida Saatjalt lisatasu.

4.3 Kui füüsiliselt üle antavad tähtitud kirisaadetised ei ole kliendi poolt eelnevalt e-teeninduses registreeritud või pole saadetiste infot Omnivale edastatud *automaatse andmevahetuse XML-liidestuse* kaudu, kasutades Omnivaga kokkulepitud andmevahetuseks sobivat formaati, on Omnival õigus küsida Saatjalt lisatasu saadetise andmete käsitsi sisestamise eest.

3.9. Muudetava tüüptingimuste punkti 4.7 järgi on lisatud punkt.

4.8 Ümbrikul peab alati olema saatja aadress, mis asub Eesti Vabariigis.

3.10. Muudetava tüüptingimuste punkti 4.8 järgi on lisatud punkt.

Kui tähtitud kirjal puudub saatja aadress, siis lisab Omniva selle lähtuvalt sellest, kelle saatelehega saadetis üle anti. Arvele lisandub aadressi kirjutamise teenustasu.

3.11. Muudetava tüüptingimuste punkti 4.10 on uuendatud kirjade üleandmiskanaleid vastavalt muutunud regulatsioonile.

4.10 Ärikirju saab üle anda lähtudes Äripaketi tingimustest kas *Omniva juurdepääsupunktides e-teeninduse või Omniva FTP andmevahetuskanali kaudu, postiasutustes, Pallasti postkontoris (Pallasti 28) või Omniva töötajale väljaspool postiasutust kahepoolse postivahetuse raames.* Saadetiste vastuvõtmist teostavate postiasutuste loetelu on kättesaadav Omniva veebilehel ~~kodulehel~~ omniva.ee.

3.12. Muudetava tüüptingimuste punkti 4.12 on kustutatud, kuna Kirjakeskus suleti 31.05.2024.

~~4.12 Elektroonilise keskkonna kaudu (e-teenindus) edastatud saadetistele laienevad käesolevad tüüptingimused selles osas, mis ei ole reguleeritud Omniva e-teeninduse kirjateenuste tüüptingimustes. E-teeninduse kirjateenuste tüüptingimused on kättesaadavad Omniva kodulehel omniva.ee.~~

- 3.13.** Muudetava tüüptingimuste punktides 5.6–5.8 on täpsustatud, et kvaliteedilubadused kehtivad ainult riigisisestest ärikirjade puhul.

5.6 *Riigisisestest* lihtkirjadest (*sh riigisiseseid makstud vastus kirjad*) vähemalt 75% toimetatakse Saaja postkasti üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (D+2).

5.7 *Riigisisestest* tähitud kirjadest vähemalt 75% toimetatakse kätte Saaja elu- või asukohas hiljemalt kirisaadetise üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (D+2). „~~Riigisisene tähitud kiri väljastuskatseta~~“ teenuse puhul saadetakse kirisaadetise postiasutusse saabumise teade punktis 5.4 toodud tingimustel.

5.8 *Riigisisestest* väärtustamise lisateenusega tähitud kirjadest vähemalt 75% toimetatakse väljastavasse *juurdepääsupunkti* ~~postiasutusse~~ hiljemalt kirisaadetise üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (D+2).

- 3.14.** Muudetava tüüptingimuste punktidest 6.1 ja 6.3 on eemaldatud viited allahindlustele.

6.1 Ärikirja teenuse eest tasutakse Omniva poolt kehtestatud hinnakirja alusel. ~~Omnival on õigus teha allahindlusi.~~ Hinnakiri ja allahindluse kord on kättesaadavad Omniva ~~kodulehel~~ *veebilehel* omniva.ee.

6.3 Omnival on õigus ärikirja teenuse tasusid/~~allahindlusi~~ ühepoolset muuta ühekuulise etteteatamistähtajaga. Lepingulisi kliente teavitab Omniva teenuse tasude/~~allahindluste~~ muudatusest vastavalt Üldtingimustes kokkulepitule.

- 3.15.** Muudetava tüüptingimustest on eemaldatud teksti kordused

~~3.2 Ärikirja teenuse raames edastatakse riigisiseseid ja rahvusvahelisi kirisaadetisi.~~

3.3 Ärikirja teenuse raames on kirisaadetiste edastamise viisideks kirisaadetiste edastamine lihtsaadetisena ja ~~kirisaadetiste edastamine~~ tähtsaadetisena. MAKSTUD VASTUS ärikirjad edastatakse ainult lihtsaadetisena.

5.2 Tähitud kirja ja väärtustamise lisateenusega tähitud kirja väljastamiseks Saajale tehakse saadetisele märgitud aadressil üks väljastuskatse. Juhul, kui saadetist pole võimalik üle anda, saab Saaja selle kätte oma elu- või asukohajärgsest postiasutusest. Saajale edastatakse kirisaadetise postiasutusse saabumise teade. ~~Erandiks on teenus „riigisisene tähitud kiri väljastuskatseta“, mille puhul väljastuskatset ei tehta, vaid saadetis läheb kohe väljastuseks Saaja elu- või asukohajärgsesse postiasutusse. Tüüptingimuste punkt 3.2 kustutatakse.~~

~~5.3 Väärtustamise lisateenusega tähitud kirjade väljastamiseks Saajale tehakse saadetisele märgitud aadressil üks väljastuskatse. Juhul, kui saadetist pole võimalik üle anda, saab Saaja selle kätte oma elu- või asukohajärgsest postiasutusest ning Saajale edastatakse kirisaadetise postiasutusse saabumise teade.~~

~~5.9 Makstud vastus kirjadest vähemalt 75% toimetatakse Saaja postkasti üleandmise päevale ülejärneval tööpäeval (D+2).~~

3.16. Konkurentsiameti seisukoht

Konkurentsiamet analüüsis Eesti Posti taotlust tüüptingimuste muutmiseks ja on järgmisel seisukohal.

Otsuse punktides 3.1-3.15 välja toodud muudatused on asjakohased. Antud postiteenuse osutamise tingimused ei ole reguleeritud postiseadusega ja selle alusel välja antud aktidega, seega ei ole nimetatud muudatused ka vastuolus postiseaduses ega selle alusel välja antud õigusaktides toodud sätetega.

Soovitud muudatused ei ole vastuolus postiseaduse § 27 toodud nõuetega. Puudub ka põhjus tüüptingimuste muudatuste kooskõlastamisest keeldumiseks postiseaduse § 15 lg 4 alusel.

Eesti Post tasus 06.06.2024 enne taotluse esitamist ettenähtud riigilõivu 250 eurot.

Eeltoodu, postiseaduse § 15 lg 3 ja Konkurentsiameti põhimääruse § 17 punkti 9 alusel

o t s u s t a n :

- kooskõlastada Eesti Posti poolt 11.06.2024 taotlusega esitatud ärikirja tüüptingimused vastavalt otsuse Lisas 1 toodule.

Haldusaktiga mittenõustumisel on isikul õigus 30 päeva jooksul haldusakti saamise päevast arvates esitada vaie Konkurentsiametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab

regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja